

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๘๐๓/ ๕๕๙๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส18832 ส ๔ ก ๑๑
รับที่ : ส19336/59 กน
วันที่ : 14 ธ.ค. 59 เวลา : 10:08

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๖๗ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๗๒๖๔ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๙
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๐๓๖๔ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. คำชี้แจงความจำเป็นการตรากฎหมาย จำนวน ๑๔๐ ชุด
๓. บันทึกวิเคราะห์สรุป บันทึกหลักการและเหตุผล พร้อมร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้ง
บริษัทจำกัดคนเดียว พ.ศ. จำนวน ๑๔๐ ชุด
๔. สรุปประเด็นปรับปรุงและตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งนิติบุคคล
คนเดียว พ.ศ. (เดิม) กับร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว พ.ศ.
(ทบทวน) จำนวน ๑๔๐ ชุด
๕. Checklist การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ ให้ถอนร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว พ.ศ. ได้ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เสนอ เพื่อนำไปพิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่ง

บัดนี้ กระทรวงพาณิชย์ได้พิจารณาทบทวนโดยได้ประชุมหารือร่วมกับส่วนราชการและองค์กรที่แสดงความเห็นและได้ข้อยุติแล้ว จึงได้ปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๒) ทั้งนี้รอนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ รัฐบาลปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับความแข็งแกร่งของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises : SMEs) และพยายามอย่างเต็มที่ในการช่วยเหลือและสนับสนุน SMEs ให้เป็นกลไกหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงภาวะเศรษฐกิจที่กำลังฟื้นตัวอยู่ในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดให้ SMEs เป็นวาระแห่งชาติ โดยการใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการสร้างแรงจูงใจให้ SMEs เข้าสู่ระบบเพื่อจะได้เข้าถึงสิทธิประโยชน์ต่างๆ ดังนั้น เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘ ที่ประชุม

คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเห็นชอบมาตรการการเงินการคลังเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ระยะเร่งด่วน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs ที่มีอยู่ในระบบสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น และมีมาตรการการเงิน การคลัง สินเชื่อ และด้านภาษีออกมาอีกหลายมาตรการ ซึ่งล่าสุดเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีกำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมให้บุคคลธรรมดาประกอบธุรกิจในรูปแบบบุคคล เช่น การยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น

๑.๒ ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศของสหประชาชาติ (United Nations Commission on International Trade Law – UNCITRAL) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อลดอุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศอันเนื่องมาจากความแตกต่างของกฎหมายภายในของแต่ละประเทศ โดยคณะทำงานย่อยว่าด้วยวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) ภายใต้คณะกรรมการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศของสหประชาชาติ (UNCITRAL) มีความมุ่งหมายสำคัญในการช่วยเหลือทางการเงินกับผู้ประกอบการรายย่อย หรือระบบการเงินระดับฐานราก (Microfinance) เห็นว่า มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อเอื้อแก่กิจการขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย โดยควรมุ่งเริ่มต้นจากการมีเครื่องมือที่เอื้อต่อการจัดตั้งองค์กรธุรกิจใหม่ ภายใต้แนวคิด “Think Small First” โดยควรมีมาตรฐานทางกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรธุรกิจและการดำเนินการจดทะเบียนที่ไม่ยุ่งยาก เพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจประกอบกับรายงานของ Organisation for Economic Co – operation and Development (OECD) ที่ชี้ให้เห็นว่าขนาดขององค์กรธุรกิจมีขนาดเล็กลงเรื่อยๆ

๑.๓ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยห้างหุ้นส่วนและบริษัท ได้กำหนดให้ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งบริษัทจำกัดและผู้ถือหุ้นของบริษัทจำกัดต้องมีจำนวนตั้งแต่สามคนขึ้นไป แต่กฎหมายของหลายประเทศอนุญาตให้มีการจัดตั้ง และดำเนินธุรกิจในลักษณะบริษัทจำกัดโดยบุคคลคนเดียว โดยมีเจตนารมณ์เพื่อการอำนวยความสะดวกในการจัดตั้งนิติบุคคล เพื่อประโยชน์แก่ภาครัฐที่จะทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจเข้าสู่ระบบและเป็นการส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าถึงแหล่งเงินทุนง่ายขึ้น ประกอบกับในปัจจุบันสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก รวมทั้งมีการรวมตัวกันของประเทศในกลุ่มอาเซียนเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โดยเป็นตลาดเดียวและฐานการผลิตเดียว มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานอย่างเสรี

๑.๔ กระทรวงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งนิติบุคคลคนเดียว พ.ศ. เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ตามหนังสือที่ พณ ๐๘๐๓/๓๗๒ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๙ ต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล)๖๗๒๙ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ และ ที่ นร ๐๕๐๓/๗๒๖๔ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๙ แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ให้กระทรวงรับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปพิจารณา โดยยึดหลักการให้เจ้าของกิจการที่แท้จริงต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย พร้อมทั้งได้ส่งความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาทบทวนก่อนส่งคณะรัฐมนตรีต่อไป

๑.๕ กระทรวงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว พ.ศ. เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง ตามหนังสือที่ พณ ๐๘๐๓/๓๑๘๗ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๓๐๓๖๔ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ ให้ถอนร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว พ.ศ. ได้ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เสนอ เพื่อนำไปพิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่ง

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียวเพื่อให้มีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย จึงเป็นภารกิจที่เป็นการใช้อำนาจรัฐในการรับจดทะเบียน จึงจำเป็นต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ ซึ่งต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในมาตรา ๔ (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘ เห็นชอบมาตรการการเงินการคลังเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ระยะเร่งด่วน เพื่อให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น และล่าสุดมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ เรื่องมาตรการเพื่อส่งเสริมให้บุคคลธรรมดาประกอบธุรกิจในรูปนิติบุคคล โดยได้แก้ไขกฎหมายเพื่อสนับสนุนให้มีผู้ประกอบการธุรกิจนิติบุคคลรายใหม่ในระบบภาษีเพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดให้มีการลดค่าธรรมเนียมอัตราหักค่าใช้จ่ายสำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตามมาตรา ๔๐ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งจะมีผล ๑ มกราคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป การกำหนดให้การยกเว้นภาษีจากการโอนทรัพย์สินให้นิติบุคคลใหม่ ซึ่งจะต้องเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นใหม่และเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ดังนั้นเมื่อมีร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะเป็นการใช้กลไกของกฎหมายเป็นเครื่องมือในการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบได้ง่ายและรวดเร็วเพื่อจะได้เข้าถึงสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่รัฐจัดสรรให้

๔. ข้อเท็จจริงและสาระสำคัญ

กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการพิจารณาทบทวนด้วยการประชุมหารือร่วมกับส่วนราชการและองค์กรที่แสดงความเห็น ได้แก่ กรมบังคับคดี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ธนาคารแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย กกร. และฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ และได้ข้อยุติแล้วในประเด็นที่ส่วนราชการและองค์กรมีข้อสังเกต ดังนี้

๔.๑ หลักการให้เจ้าของกิจการที่แท้จริงต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย ในร่างมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๑๗ ได้กำหนดให้เจ้าของนิติบุคคลเป็นคนสัญชาติไทย และบริษัทอยู่ภายใต้การครอบงำของเจ้าของบริษัท ซึ่งเป็นคนสัญชาติไทย อีกทั้งยังได้เพิ่มบทบัญญัติในร่างมาตรา ๔๗ ที่กำหนดลักษณะต้องห้ามการกระทำที่เป็น การให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือมีอำนาจครอบงำกิจการ หรือมีอำนาจควบคุมบริษัทแทนคนต่างด้าวตาม กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

๔.๒ ประเด็นปรับปรุง

๑) ปรับปรุงชื่อพระราชบัญญัติ เป็น “ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว พ.ศ.”

๒) ปรับปรุงลักษณะต้องห้ามของเจ้าของบริษัท ตามมาตรา ๑๑ (๔) เป็น “...ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดในความผิดฐานฉ้อโกง...” ให้เป็นเช่นเดียวกับลักษณะต้องห้ามของกรรมการตามมาตรา ๑๗ (๔)

๓) ตัดรายการจดทะเบียนตามมาตรา ๑๒ (๗) ที่กำหนดให้ “กรณีเจ้าของบริษัทเป็นกรรมการคนเดียวของบริษัท ให้ตั้งบุคคลหนึ่งทำหน้าที่เป็นเจ้าของและกรรมการเพื่อกระทำการแทนกรณีเจ้าของบริษัทถึงแก่ความตาย” ออก เพื่อให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะมรดก

๔) เพิ่มข้อกำหนด “บำเหน็จกรรมการ” ในข้อบังคับบริษัท ในมาตรา ๑๓ (๑)

๕) เพิ่มเติมบทบัญญัติให้บริษัทต้องมีสมุดทะเบียนผู้ลงทุนและใบสำคัญการลงทุน เพื่อแสดงให้เห็นถึงหลักฐานการลงทุนในบริษัทนั้นๆ ในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖

๖) ปรับปรุงอำนาจของอธิบดีในการยกเว้นการมีผู้สอบบัญชีในร่างพระราชบัญญัติ โดยอธิบดีจะต้องให้รัฐมนตรีให้ความเห็นชอบด้วย

๗) ปรับปรุงอายุความในการฟ้องเจ้าของบริษัท กรณีได้รับเงินปันผลโดยฝ่าฝืนกฎหมาย นอกจากต้องฟ้องคดีภายใน ๑ ปีนับแต่รู้แล้ว ยังเพิ่มอายุความเป็น ๑๐ ปี นับแต่วันที่จ่ายเงินปันผลด้วย

๔.๓ ประเด็นเพิ่มเติมที่ทำความเข้าใจในที่ประชุม

๑) การกำหนดทุนชั้นสูงของนิติบุคคล แม้ว่าจะไม่มีการกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติ หากแต่บุคคลภายนอกสามารถพิจารณาจากข้อมูลของรายการทางทะเบียนได้

๒) บทกำหนดโทษ มีหลักการเดียวกับพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๔.๔ ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว พ.ศ. มีทั้งหมด ๙ หมวด ๖๔ มาตรา ดังต่อไปนี้

๑) หมวด ๑ บททั่วไป

กำหนดเกี่ยวกับความเป็นนิติบุคคลของบริษัทจำกัดคนเดียว และสิ่งที่บริษัทต้องปฏิบัติ อาทิ การจัดให้มีป้ายชื่อที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ การแสดงชื่อ ที่ตั้งสำนักงาน และเลขทะเบียนบริษัทไว้ในจดหมาย ประกาศ ใบส่งของ และใบเสร็จรับเงิน

๒) หมวด ๒ การจัดตั้งบริษัท

กำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติของเจ้าของบริษัท วิธีการในการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท จำกัดคนเดียว ข้อบังคับของบริษัท และการจัดตั้งสำนักงานสาขา

๓) หมวด ๓ การบริหารจัดการ

กำหนดให้เจ้าของบริษัทอาจแต่งตั้งตนเองหรือบุคคลอื่นตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไปเป็นกรรมการเพื่อบริหารจัดการตามข้อบังคับบริษัท และอยู่ในความครอบงำของเจ้าของบริษัท กำหนดคุณสมบัติของกรรมการ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ และการดำเนินกิจการของกรรมการ อาทิ การบัญชี การจัดให้มีผู้ทำบัญชี และงบการเงิน

๔) หมวด ๔ การจ่ายเงินปันผล

กำหนดให้การจ่ายเงินปันผลต้องจ่ายจากเงินกำไรเท่านั้น กรณีบริษัทมียอดขาดทุนสะสมอยู่ ห้ามมิให้จ่ายเงินปันผล และการจัดสรรทุนสำรอง

๕) หมวด ๕ การเพิ่มทุนและการลดทุน

กำหนดให้ บริษัทอาจเพิ่มทุน หรือลดทุนของบริษัทจากจำนวนที่จดทะเบียนไว้แล้ว ได้ ด้วยความเห็นชอบของเจ้าของบริษัท แต่จะลดทุนต่ำกว่าจำนวนหนึ่งในสี่ของทุนทั้งหมดไม่ได้ และกำหนดขั้นตอน วิธีการที่บริษัทต้องปฏิบัติก่อนการดำเนินการเพิ่มทุนและการลดทุน

๖) หมวด ๖ การแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัด

กำหนดวิธีการการแปรสภาพจากบริษัทจำกัดคนเดียว เป็นบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ลักษณะ ๒๒ ว่าด้วย หุ้นส่วนและบริษัท

๗) หมวด ๗ การเลิกบริษัท

กำหนดเหตุในการเลิกบริษัท การตั้งผู้ชำระบัญชี การจดทะเบียนเลิก และชำระบัญชี

๘) หมวด ๘ การถอนทะเบียนร่าง

กำหนดเกี่ยวกับเหตุ และขั้นตอนในการถอนทะเบียนร่าง

๙) หมวด ๙ บทกำหนดโทษ

กำหนดลักษณะการกระทำเป็นผู้ช่วยเหลือ สนับสนุน มีอำนาจครอบงำ มีอำนาจควบคุม แทนคนต่างด้าว ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว รวมถึงผู้ยินยอมด้วย กำหนดโทษทางแพ่ง และบทกำหนดโทษทางอาญาที่กระทำหรืองดเว้นกระทำการตามร่างพระราชบัญญัติ

๑๐) อัตราค่าธรรมเนียม

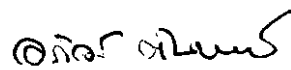
กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการดำเนินการทางทะเบียนของบริษัทจำกัดคนเดียว

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

ขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติในหลักการของร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว พ.ศ. ที่เสนอมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางอภิรดี ตันตราภรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

โทร.๐ ๒๕๔๗ ๔๔๗๑

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๔๔๗๒